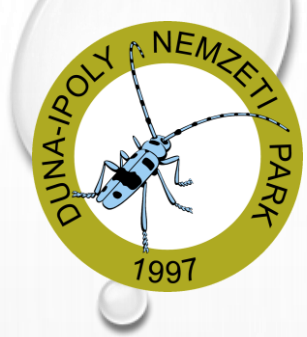

VIZEK ÉS VÍZPARTOK ÉLŐVILÁGA

1. RÉSZ

Növények, parányok, puhatestűek és ízeltlábúak

Készítette: Karlné Menráth Réka, Vatai Anna
Grafika: Lengyel Rita

A VIZEK PARÁNYAI

Csak mikroszkóppal figyelhetjük meg őket.

ZÖLD SZEMESOSTOROS

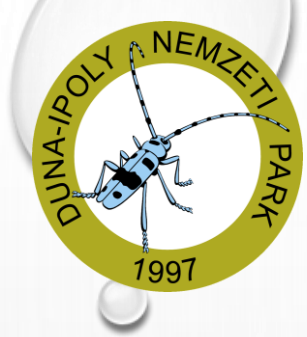
https://www.youtube.com/watch?v=E_wpKHEaaFE

PAPUCSÁLLATKA

https://www.youtube.com/watch?v=GDJ6aqqj_0w
https://www.youtube.com/watch?v=7pR7TNzJ_pA

ÓRIÁS AMÓBA

https://www.youtube.com/watch?v=7pR7TNzJ_pA
<https://www.youtube.com/watch?v=mv6Ehv06mXY>

VIZEK ÉS VÍZPARTOK NÖVÉNYVILÁGA

NÁD

GYÉKÉNY

FEHÉR TÜNDÉRRÓZSA

BÉKALENCSE

A tavak szélén, a mederben gyökerezik a nád és a gyékény.

A fehér tündérrózsa és a békalencse levelei is a víz felszínén lebegnek. A tündérrózsa gyökere a tó medrében kapaszkodik, gyökerező hínár. A békalencse gyökerei is lebegnek a vízben, ezért lebegő hínár.

VÍZPARTI FÁK

FEHÉR FŰZ

MÉZGÁS ÉGER

REZGŐ NYÁR

Mindhárom fa anyagát felhasználja az ember. A fűzfák ágaiból kosarakat, bútorokat fonnak, az éger fáját építkezéseknél használják, a nyárfából gyufát, papírt készítenek.

PUHATESTŰEK A VÍZBEN

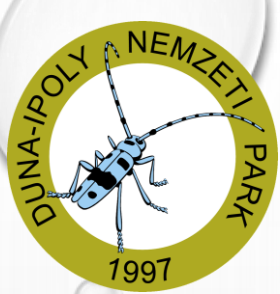
TAVI KAGYLÓ

MOCSÁRI CSIGA

A tavi kagyló és a nagy mocsári csiga rokonok. Mindkettő meszes héjjal védi puha, sérülékeny testét.

ROVAROK A VÍZBEN

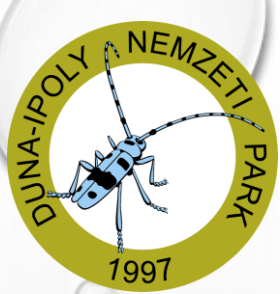
SZÚNYOGOK

A vízi rovarok kétféleképpen kötődnek a vízhez. Vagy egész életüket a vízben töltik, vagy csak a lárvakorukat. A szúnyog petéi a vízben kelnek ki, és a szúnyoglárvák is a vízben élnek. A víz felszínén úgy helyezkednek el, hogy a potrohuk végén lévő kis cső segítségével lélegezhessenek. Ezt a csövet kidugják a vízből, különben nem kapnak levegőt. A lárvákból először báb, majd abból a kifejlett szúnyog alakul ki. Ezt a fejlődést **TELJES ÁTALAKULÁSNAK** nevezzük.

A nőstény szúnyog melegvérű állatok vérével táplálkozik, így számunkra, emberekre is kellemetlen a jelenléte. A hím szúnyogok kizárólag növényi nedveket szívogatnak.

szúnyoglárvák

ROVAROK A VÍZBEN

SZITAKÖTŐK

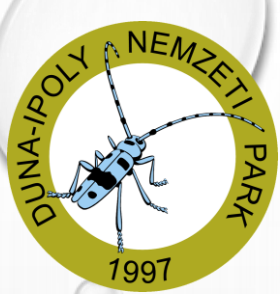
A szitakötőknek 2 pár hártyás szárnyuk és 3 pár ízelt lábuk van. Potrohuk hosszú, a fejükön levő összetett szemeik feltűnően nagyok.

Lárvaik a vízben élnek, ragadozók. Kiölthető álarcukkal kapják el a zsákmányukat.

A helikopter felépítése és működése nem véletlenül hasonlít a szitakötőééhez? Ez az állat adott ötletet ennek a járműnek a megtervezésében.

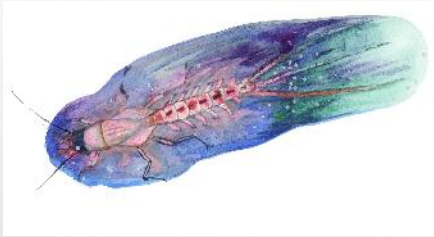

Óriás szitakötő, fotó: Ambrus András

KÉRÉSZEK ÉS TEGZESEK

A tiszta vizű patakok lakói még a rovarokhoz tartozó kérészek és tegzések lárvái.

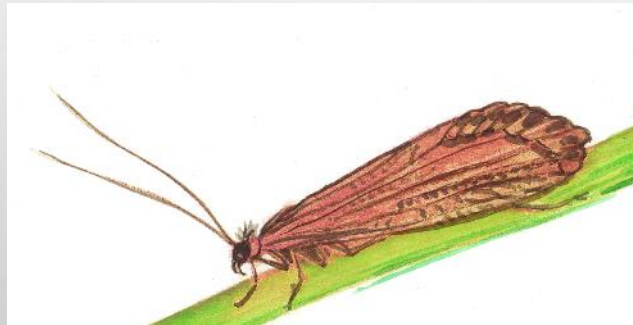
kérészlárva

tegzés lárva

kifejlett kérész

kifejlett tegzes

Magyarország legismertebb kérésze a tiszavirág.
A Dunának is van egy jellegzetes kérészfaja a **dunavirág**.
(Fotó: Potyó Imre)

BOGARAK A VÍZBEN

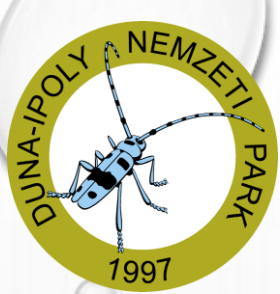
SZEGÉLYES CSÍKBOGÁR

A vízi bogarak szinte egész életüket a vízben töltik.

A szegélyes csíkbogár lárvája ragadozó. Szintén **TELJES ÁTALAKULÁSSAL** fejlődik. A nőstények háta bordázott, a hímek háta sima, fényes.

PÓKOK A VÍZBEN

BÚVÁRPÓK

A búvárpók vagy vízipók az egyetlen víz alatt élő pókfaj. Mivel a vízből nem tudja felvenni a légzéshez szükséges levegőt, emiatt a víz alatt harangot épít pókfonálból, amelyet levegővel tölt ki. A potrohán lévő erős szőrzet teszi lehetővé, hogy légbuborékokat szállítson a levegőből a víz alá.

A búvárpók a főszereplője a **Vízipók – csodapók** mesének.

SZEGÉLYES VIDRAPÓK

A vidrapókok a legnagyobb testű pókjaink közé tartóznak. A víz felszínén közlekednek. Védettek.